

KURJER WARSZAWSKI

D. 30. Czerwea.

CZWARTEK.

ROK 1831.

N° 174.

WSPOMNIENIA.

Zwycięstwo pod Be-
resteczkiem 1651.

Osmego miesiąca rozpoczęcie od czasu chwalebnej *Revolucji* naszej, wczoraj połączono z szcześliwym wysiedzeniem wyrodków niezasługujących na imię *Polaka*, szukających zysku w sprzyjaniu nieprzyjaciółom ojczyzny. W odezwach niżej umieszczonych, czytelnicy dowiedzą się o osobach aresztowanych, i iak Rząd z nimi postąpić zamierza; donosim o ważniejszych zdarzeniach dnia wczorajszego. O świcie gdy ujrzano straż pod mieszkaniem Jenerała *Hurtiga* na ulicy Sto Jerskiej, zaczął się Lud zbierać, a o godzinie 7ej już znajdowały się tłumy. Odzywano się „gdynasi waleczni bracia krew przelewają, gdy my wszystko oddałem dla ojczyzny, są przecież zdraycy! Przekleństwo im całego narodu!” Gwardja narodowa strzegła porządku, a około godziny 11tej, pod jej strażą *Hurtig* został odprowadzony do Zamku; mimo usilnej ochrony, mieszkańcy stolicy okazali ile się brzyzną najczarniejszą zbrodnią. W południe gdy *Xże Czartoryski* iechał do zamku, Lud otoczył jego powóz, powtarzając powszechne żądanie aby przestępcy zostali ukarani; *Xże* wymownie zaspokoił obywateli, a okrzyki radości były ich odpowiedzią. Hrabia *Roman Sołtyk* patryotycznie przemówił do uspokojonego Ludu, i okazał mu czcigodnego swego ojca blisko 80cio letniego starca męczennika za Polskę; również Hra: *Stecki* odbierał dowody braterskiej życzliwości dla *Wołynian*. Po południu Publiczność udała się na posiedzenia odbywane z rządem dnia 29, oraz na Teatr Nar: gdzie z rządem przyjmowano pie-

śni do Braci Litwinów. Gwardja narod: przez całą noc czuwała, która przeszła spokojnie. Odezwy są następujące.

Rząd Narodowy do mieszkańców Stolicy!

W skutek złożonej Naczelnemu Wodzowi denuncjacji okunowanym wewnątrz kraju przez Moskali zamachu przeciwko świętej sprawie odradzającej się Ojczyzny, Wódz Naczelný dla wyświecenia prawdy i najsurowszego ukarania winnych, jeżeli się takowemi okażą, rozkazał natychmiast aresztować niektórych Jenerałów i kilka innych osób, na które padało podejrzenie tak haniebnego czynu, iednych z denuncjacji, drugich dla wyjaśnienia rzeczy. Papiery ich zabrane i osoby pod ścisłą straż ujęte zostały. Uwiadamiając was o tem Mieszkańcy Stolicy, Rząd Narodowy pośpiesza was iak najuroczyściej zapewnić, że wszystkie środki przedsięwzięte zostaną, dla wykrycia i wyjaśnienia iak najspieszniej zarzutu, tak bolesne w sercach polskich obudzającego uczucie, taką zgrozą przejmującego, wszystkich prawych obywateli. Zbrodnia jeżeli udowodnioną zostanie, czeka najsurowsza kara. Nic niezdolę ostoić występnych od wymiaru rychłej i surowej sprawiedliwości przez Sąd właściwy, ogłoszonego w stanie oblężenia M.S. Warsz. Święta sprawa nasza znajdzie w prawie słusznego lecz nieubłaganego mściciela. Dopóki iednak rozpoczynające się śledztwo, niewyiawi pokrytych dotąd zasłoną tajemnicy czynów; dopóki zbrodnia na iaw wyprowadzoną niezostanie, Rząd Narodowy wzywa was mieszkańców Stolicy do utrzymania tej spokojno-

ści i tego porządku, które dotąd szlachetny Lud Warszawy zawsze odznaczała, które iak w każdym razie tak i teraz winne być duszą postępowania naszego, każdy krok zbyt skwapliwy, każde niedojrzałe działanie, usuwając winnego z pod śledztwa rozpoczętego, watek cały do wykrycia zbrodni prowadzący, przeciąćby mogło. W interessie więc sprawy naszej, w interessie czekającej na ukaranie winnych sprawiedliwości, wzywa was mieszkańcy stolicy Rząd Narodowy, ażebyście, nietamując rozpoczętego dla wykrycia zbrodni działania, skutku onego, a tem samem niezwłoczniego i najsurowszego ukarania przestępcych oczekiwać chcieli. — Prezes Rządu A.X. Czartoryski.

Obywatele Miasta Warszawy! W dniu wczorajszym odebrawszy doniesienie, iż kilka osób knuie w murach naszych spisek mający na celu dopomaganie nieprzyjacielowi, osądziłem być rzeczą dla dobra sprawy naszej konieczną, kazać Gubernatorowi Miasta, ażeby iak najspieszniej uwięził nietylko tych na których zarzut tak ciężki spada, ale i wszystkich mających z niemi bliższe stosunki. Jakoż uwięziono dzisiaj do dnia, Generałów: *Hurtęga, Jankowskiego, Satackiego*, Pułkownika *Stupckiego*, Obywatela tutejszego *Karła Lessla*, Szambelana *Pencza (Fenshave)* i i Panią *Bazanow*. Zgroza ta którą mieszkańcy Stolicy przecięci zostali, powziawszy o tym wypadku wiadomość, łatwo była do przewidzenia: znanymi są patriotyczne uczucia wasze, znaną nienawiść dla wrogów. Lecz niemniej pewni być możemy, że zamierzanie sprawiedliwości, którego tylokrotnie już od początku odrodzenia się naszego dalsieście dowody, każe Wam oczekiwać na skutek Sądowego w tej mierze działania, z tą spokojnością iaką ludowi własnej siły pewnemu towarzyszyć winna. Wolni

dotąd, od wszelkiego zarzutu samowładności, i teraz potraficie uniknąć. Jeżeli dla sławy Jmienia Polskiego, życzyliby nam należało, aby niewinność obwinionych wykrytą być mogła, upewniam Was, że zbrodnia, z całą surowością praw Wojskowych ukarana zostanie, i że nie przestanę czuwać, aby obok zachowania porządku i spokojności publicznej, wyrodne zbrodniarzy zamachy zniweczone były. Naczelnym Wódz Siły Zbrojnej Narodowej *Skrzynecki*.

Rada Muncyपालna Miasta Stołecz: Warszawy. Skoro tylko powzięła wiadomość o odkryciu haniebnego związku osób zostających w porozumieniu z nieprzyjaciółmi Ojczyzny Naszej, poczytała sobie za najświętszy obowiązek w imieniu Obywateli Stolicy zapytać się Rządu Narodowego, czyli dla wykrycia winowców dostatecznie przedsięwzięto środki. Po otrzymaniu zaspokalającej odpowiedzi i przekonaniu się należytem, iż Rząd Narodowy w tak ważnej sprawie, postanowił postępować z całą energią i iawnością, Rada Muncyपालna, pośpiesza o tem zawiadomić, wszystkich mieszkańców Stolicy. Jak zatem z jednej strony każdego Obywatela świętym jest obowiązkiem, wszelkiego dołożyć starania dla wykrycia iak największej liczby przestępców, tak z drugiej strony wszyscy się połączycie winniśmy, dla utrzymania spokojności i porządku i niedopuszczic aby niemoralni ludzie z obecnej chwili korzystali. Ufajmy Rządowi, naszej wzorowe Gwardji, okażmy i w tem zdarzeniu światu, że zawsze i przedewszystkiem szanujemy prawa, że u Polaka nigdy namiętności i zemsta górować nad rozsądkiem nie mogą.

Prezes Garbiński.

(Art. nad.) Najprzykładniejsze umiarkowanie przy duchu prawdziwie obywatelskim iaki wczoraj okazali mieszkańcy Warszawy w chwili tak ważnej, dowodzi ile Rewolucja nasza jest

szlachetną. Wyjawienie spisku obali zamachy naszych wewnętrznych i zewnętrznych nieprzyjaciół, zająłmy rządowi, jeżeli okażą się istotne przestępstwa nieujdą bez kary, lecz nie żądamy aby zawczasie cierpieli niewinni. Słysząc że wiele osób różnych stanów miało w tej mierze związki; będą oni wszyscy wysłędzeni, gdyż już przedsięwzięto najskuteczniejsze środki. — O.

Rydiger znów wszedł do *Lublina*. — Siedląc i prawie całe Województwo *Podlaskie* są przez nieprzyjaciół opuszczone i tylko Kozactwo urywkami snuie się w niektórych miejscach. Kręje pod *Nurem* przeszedł *Bug* z resztą swego korpusu. W *Płockiem* Rosjanie w tych dniach cofali się od *Wisty*; nasi już byli w *Nasielsku*. *Paszkiewicz* już podobno przybył do *Puttusha*, jeden z obywateli donosił że czytał nową odezwę tego Feldmarszałka wydaną do Polaków. — Z *Litwy* wczoraj przybył urzędowy raport: *Wilno* jest obleżone, *Chtapowski* ma 6000 wybornej jazdy, *Zaliwski* spieszy ku morzu; powstanie rozszerza się nawet na *Białejrusi* w okolicach *Mohilowa*, gdzie już od 60 lat panują *Rosjanie*, wznawia się zapat, obywatele biorą się do oręża.

Do Rządu Narodowego. Mam honor donieść Rządowi Nar: iż Komendant twierdzy *Modlina* Jene: *Bryga: Ledóchowski* wysłał z twierdzy d. 26 b. m. rozpoznanie do miasta *Nasielska* składające się z jednego bataljonu pułku 20 pie: lin: pod dowództwem Majora *Raczyńskiego*, jednego szwadronu pułku 8 ułanów i z 2ch dział prowadzonych przez Kapitana *Bieżyńskiego* pod zastępo 300 Saperów; to wszystko pod dowództwem Podpułkownika *Piwnickiego*, który posunawszy się niespostrzeżony między posterunkami nieprzyjacielskimi i przesiadłszy w bród rzekę *Wtrę*,

obszedł manowcami miasto *Nasielsk* i równo ze dniem uderzył na obóz, w którym było około 300 koni pułku *Ukraińskiego Ułańskiego* i *Kozaków*. Nieprzyjaciół ratował się ucieczką, zostawiwszy na placu kilku officerów ubitych i kilkadziesiąt ludzi, do niewoli zabrali 1 officera, 1 iunkra, i 27 żołnierzy z powyżej wymienionego pułku, 10 *Kozaków* i 20 kilku koni. My mieliśmy 1 żołnierza zabitego i 3ch rannych. Prócz Podpułkownika *Piwnickiego* oznaczyli się szczególnie: *Felix Borzewski* Podporucznik Adjutant pułku 8 ułanów, *Leonard Kodłabski* Podporucznik Pułku 8 ułanów, *Edward Jaroszyński* Podoficer tegoż pułku, *Edgienjusz Piwnicki* Podoficer podany przez cały korpus Officerów i Majora *Sumińskiego*, *Żarski* Podporucznik, *Kantorski* Podchorąży, *Żołnierz Wojtkowski* Jgna: z pułku 23 pie: i Kapitan *Bieżyński*. *Warszawa* d. 29 Czerw. 1831 r. Szef Sztabu Główny: Jenerał Dywizji *Łomaz Lubieński*.

Sala Redutowa była wczoraj napełnioną osobami wszelkiego stanu, w której odbyło się posiedzenie Towarzystwa Patriotycznego pod przewodnictwem Wice Prezesa Kanfor: *Tymowskiego*; po zagaleniu przez tegoż, miał mowę Mecenaz *Kraiński*, po niej *Jachowicz* wyśownie przedstawił piękny zamiar założenia szkół dla dzieci żołnierskich; Artysta *Piasecki* deklamował poczęt *Goszczyńskiego*; odśpiewano pieśń *Warszawianka*; *X. Pułaski* w obszernej mowie skreślił obraz ważnych wydarzeń tegoczesnych, ciągłe oklaski i okrzyki dowiodły ile ta mowa zadowoliła słuchaczów; oświadczono jednogłośnie żądanie aby była upowszechnioną drukiem i tłumaczona na różne języki. Młody poeta *Kroplewski* czytał swój nowy wiersz o wolności i wznicił zastępowe oklaski. Zakończyła Kantata z muzyką Jgna: *Dobrzyńskiego*. Obywatel *Szyrma* iak zwykłe obcho-

dził w Sali Uniwer: też drogą pamiątkę; wobec licznego zgromadzenia, oszczęgotach iutro doniesiem.

Gazeta Hamburska donosi z *Galicji*, że Hr: *Rzewuski* nie poległ, bawi teraz we *Lwowie* dokąd wielu znakomitej szlachty przybyło z *Podola* i *Ukrainy*. — Gazeta Berlińska potwierdza, że *Kowno* jest wzięte przez powstańców, bitwami była być nader krwawa. — Jeden z dzienników Paryzkich twierdzi, że w przyszłym miesiącu Lipcu sprawa Polski musi być ukończoną.

Szanowni Prenumerujący *Kurjera Warszawskiego*: dotąd na *Nowem mieście* u JP. *Zalewskiego*, raczą odtąd posyłać do JP. *Roma* na ulicy *Freta* Nr 268.

Widzieć teraz można na palcu niektórych *Starozakonnych* pierścionki robione z stomy, które (według zapewnień kilku Rabinów) mają ochronić od *cholery morbus*. — (Ar. n.) Za onegdaj będąc w Izbie Senatorskiej na posiedzeniu sejmowym, jeden z szanownych obywateli tak mówił do siedzących obok niego na galerji: „Pamiętam sejm sławny czteroletni, znajdowałem się na wszystkich sejmach za *Xięstwa Warszawskiego* i następnych, ale nigdy niebываło iak teraz aby Reprezentanci niepilnowali miejsc swoich; dla Senatorów, tych ojców szanownych, są krzesła, dla Posłów ławki, dla Arbitrów galerje i inne miejsca. Czemuż w tym cześci godnym przybytku nie ma być zachowany porządek od wieków zachowywany? Znajdowałem się i w *Paryżu* w czasie posiedzeń ciała prawodawczego, każdy zasiada w miejscu przeznaczonem, i nikt z obcych nie może się mieszać między Deputowanych; teraz u nas bez względu na dostojęństwo osób przedstawiających naród, na prawodawców, uwiłają się tu i owdzie; w krzesłach Senatorskich siadają Postowie, a między Po-

stami, nie należący do ich grona, nawet oto przy prezydującym rozwalają się iacyś panicze. *Suum cuique*. Może kto powie że teraz jest wolność, ale i przy wolności w cudze miejsca wdzierać się nie należy.“ Tak mówił ów Weteran; niewiem czy wszyscy zgodzą się z jego zdaniem, lecz było wielu co ie pódziłali. A...

Towarzystwo patryotyczne postanowiło od iutra obradować codziennie. Ponieważ zaś ważne materje rozbiierane będą, śmie zaprosić patryotyczną publiczność na swoje obrady. W sali redutowej o godzinie 6 wieczornej. X. *Pułaski*,
DONJESIENIA.

W domu Nr 385 przy ulicy Krakowskie Przedmieście jest iaszcze do wynajęcia LOKAL na dole z tyłu, składający się z przed pokoju, salonu, dwóch pokojów, alkierzyka na spiżarnią, kuchni, drwalni i piwnicy. Kto by sobie także życzył mieć stajnię i wozownię, w tymże domu dostać może.

Dnia za onegdajszego wieczorem zginął w ogrodzie Saskim WORECZEK zielony, w którym był dukat i ręczka złota służąca za zapinkę. Uczciwy znalazca zechce oddać za nagrodę do domu Dziekanowskich przy ulicy Senatorskiej do P. Rychtera.

Wobozie artyli: pod Powązkami złapał KLACZ która się zabłąkała; właściciel niech się wżgłosi do Koszar Gwardji artyllerji konnej na Nalewkach, a po udowodnieniu odbierze klacz pomienioną.

Licytacja ruchomości, iako to: sreber stołowych, zegaru stołowego, mebli i sprzętów domowych, sprzętów kuchennych, tudzież i bielizny, oraz pościeli, miedzi kuchennej i t. p. po niegdy Felicjanie z Jekłów Imo Braumowej, ostatniego ślubu Borowskiej pozostałej, odbędzie się na żądanie Szuw tejże za dozwoleńiem sądownem, w d. 1 Lipca r. b. o godzinie 3 z południa w domu pod Liczbą 345 w rynku Nowego-Miasta sytnowanym, gdzie kontynuowaną będzie aż do wyprzedania wszystkich efektów, o czem się chcącym licytować donosi.

William, Regent,
Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połud: 19.
TEATR NAR. Dziś na żądanie *Wolny Strzelec*.
Dziś kończy się Prenumerata Kwartalna na *KURJERA WARSZAWSKIEGO*,

